

№ 30	მან.	გ.	თვე	მან.	გ.
12	10	6		6	
11	9	50		5	50
10	8	75		4	75
9	7	5		3	50
8	6	25		2	75
7	5	50		1	50

ცალკე ნომერი — ერთი შუბრი

ივერია

„Иверія“ (ежедневно).
КУТАИСЬ
2-й ПИЛ. К.У.И. Боро гр.
Пурцхвандзе.

გაზეთის დასავალი და კრძალ განცხადება
დასავალი უნდა მიჰმართოს: თბილისი რედაქციის
კუთხეში, ავსტრალიის ქუჩა, 3. ვარსკვლავის ქვედა
მხრიდან, თავ. გუბერნიის სასახლეში, წერა-
წერის განყოფილებაში, საზოგადოების განყოფი-
ლებაში, სასახლე-სახურის განყოფილებაში, სასახლე-
სახურის განყოფილებაში.
ფასი განცხადებისა: ჩვეულებრივი სტრატეგია
რვა კაპიტალი.

1877—1890

საპოლიტიკო და სალიტერატურული გაზეთი

1877—1890

გაზეთი „ივერია“ ზირკვილის აგვისტოდან წლის დაბეჭ-
ვამდე ღირს 5 მან. და 50 კან.

Отъ конторы редакци

Всѣ объявленія, происходящія извѣст Кавказской Области, принима-
ются исключительно въ центральной конторѣ объявленій бывш. Л.
Метцль, въ Москвѣ, на Масницкой, домъ Спиридонова.

დამატარა ბასელებს და ბასელებს, მკ მისა კონსტანტინე და დამა-
ტარა ნიკოლოზის მკ ბასელებს ნათესავთა და ნათესავთა,
რომ მორაგობენ დღეს გარდაკალდების პირველის მფლობელისა და უკა-
ნაქრელითა დღისა მათისა უკანასკნელსა დამატარა ბასელებს ასე-
დასა 31 ივლისს, 10 საათზედ დღით, ქუთაისის მიერ ანგელო-
ზის ეკლესიაში გარდახდით იქნება პანაშვილი.

ტურქისი, 26 ივლისი
სმირად გვქონია საუბარი იმაზედ,
თუ რა გულ-მოადგილობით ეკადება
რუსეთში ერთბაშად სწავლა-განათლებ-
ლის საქმეს. მაგრამ უსასწრაშობა, სა-
შუაფლების უკონტროლობა დიდად უშე-
ლიდა და დღესაც უშულის ხედის
ერთბაშა და ამდღეს ნების მო-
ჭივნის მთელი რუსეთი ნორმა-
დურის სკოლებით და მთა სრუ-
ლიად დაგამოყოფილს ერთს მო-
თხოვნილება. ბევრი სოფლები და
ურფო-კი პატარა სოფლები, რომ-
ელთაც სამუდამოდ არა აქვთ, გა-
იძიონ ხარკი ნორმადურის სკო-
ლის შესახებ, რჩებად უსკო-
ლოდ. ამ გვარ სოფლების გაჭი-
რებულ მფლობელობას მიუქცია

ეკურადება ერთბაშად და მოიწადი-
ნა, ეფიან ისეთი ფონე, რომ არც
უსკოლოდ დაეტოვებინა პატარა
და მიერ უბუღი სოფლები და არც
დიდი ხარკი მოსვლიდად წერა-
კითხვის შესასწავლად. ამ დღემდე
ერთბაშა იცნა „წერა-კითხვის სკო-
ლა“ (школы грамотности) და შე-
უდგა მათს დამართავს. ამ გვარ
სკოლებს ერთბაშა ემართებად ფუ-
დით, სასწავლო ნივთებით და ზოგ-
ადაც სრული თავის ხარჯითაც
ინახავდა. გლეხობას ძალიან მოე-
წონა ამ ტიპის სკოლები, რადგან
ცოტა ხარკი უნდებოდა და თე-
ოთი-ბა, ერთობს და უკითხავად, და-
იწყო მართვად წერა-კითხვის სკო-
ლებისა, ასე რომ შეიძინა წლის
განმავლობაში, მას აქვთ, რაც სა-

ერთი განათლების მინისტრმა და-
რთო ნება, შეუძლიანთ წერა-კი-
თხვის სკოლებში ასწავლონ იმის-
თანა მასწავლებლებიც, რომელთაც
შეადგინებდნენ სასწავლებლებში
სწავლა არ დაუთმებრებიათ და
დიაკონობი არ მიუღიათ, რუსეთი
თითქმის მთლად მოიფიან ამ
იფ-ფსანის სკოლებითა.
გამკობა წერა-კითხვის სკოლე-
ბისა შეტად მართვი და სადა. სწავ-
ლების მსგეველობას თვალ-ურს
ადებნებს საერთო სასწავლებლების
ინსპექცია, რომელიც დრო და
დროს ჰგზავნის თავის წევრებს სკო-
ლებში დასათვალიერებლად. უს-
ლოვის ზედასმდეფლობა იმ წერა-
კითხვის სკოლებისა, რომელთაც
ინახავს თავის ხარჯით ერთბაშა, ან
რომელთაც ემართება ფუფით და
სასწავლო ნივთებით, ბქეს მინდო-
ბით ნორმადურის სკოლებისა მ-
სწავლებლებს. წერა-კითხვის სკო-
ლებში მასწავლებლად ინიშნება
უკეთესი შვიდნი ნორმადურის
სკოლისა, რომლის მასწავლებლად
იცნა მართვად ახალგაზრდა და გ-
მოუდებელ შევაგაც, ამდღემდე და-
რჩებად, თუ როგორ უნდა ასწავ-
ლონ უკეთესად ბავშვებს, ემართ-
ბიან შევაგაციურის წევრებით, რომ
უკეთ განვითარდნენ სწავლების სა-
ქმეში და სხვ. ერთის სიტყვით,
ნორმადურის სკოლის მასწავლებ-
ლები ნამდვილ მამობას უწევენ
ახალგაზრდა შევაგაცებს და მრ-
მისა და გვარს არ იმურობენ მთ-

თვის. ასე უბრალოდ მოწოდებულ
სკოლებში სწავლის საქმე ისე კარ-
დად მიდის, რომ ბავშვები ადვი-
ლად სწავლობენ ყველა იმ სავ-
ნებს, რასაც-კი ასწავლიან ნორმა-
დურ სკოლის სამს განყოფილე-
ბაში. ამ უბრალო და იფის ფსი-
ანის სკოლების სამუდამოდ ადვი-
ლად ვარდებოდად წერა-კითხვა
იმ სოფლებშიც, რომელთაც სა-
შუაფლობა არა ჰქონდათ, გემართა
ნორმადურ სკოლა.
დედის იქით ზედად დასახელე-
ბულის წერა-კითხვის სკოლების
ბედი ძირეულად უნდა შეიცვალოს.
ამ უკანსწავლად დროს საერთო გა-
ნათლების მინისტრმა ცირკულია-
რით აუწყო სამასწავლებლო საბ-
ჭოლებს, საერთო სკოლების დირექ-
ტორებს და ინსპექტორებს, რომ
წერა-კითხვის სკოლები, ვისის სა-
რეოთაც უნდა ინახებოდნენ, უნ-
და ემეზღებებოდად სამფდე-
ლობას, რომელსაც ამის შემდეგ
უნდა მიმართოს ნება-რთვის ასა-
ფლებს აქვდა, ვინც-კი მოისურ-
ვებს ამ გვარის სკოლების დაარ-
სებასა.
ამ ახლის განკარგულების ძა-
ლით სამფდელობის მოვლილობა
ერთი-ორად მტკულობას და სა-
კვრედიც არ იქნება, თუ სა-
ფდელობა მინდათად ვერ უ-
იყვანს ახალ განკარგულებას.
სამფდელობის იმდენი საქმე ბქეს,
საუბრად თავისი-ც, ისე მიძე იმი-

სი ტვირთი, რომ, ძალიანაც რომ
უნდადეს, ორს მოვაფილოს ვერ
გაუძლებს. ეს, სხვათა შორის, და-
მტკიცება მამინაც, რომელსაც საერთო
მინისტრის განკარგულების, სა-
მფდელობას დაევადა გამართვა
სამფდელო სკოლებისა. მომეტე-
ბური ნაწილი სამფდელობის
მინისტრის განკარგულებას უცე-
როდა, როგორც შევიწროებას, და
გულგრილად მოვიდა სკოლების
გამართვის საქმეს, ასე რომ ზო-
გიერთნი მწვეს-მთავარი იძულე-
ბული შეიქმნენ ცირკულიარებით
მოთხოვრთ სამფდელობისაგან
სკოლების დამართვა; ბევრს ექუ-
ტებოდნენ, ბევრს ჯილდოს ჰპირ-
დებოდნენ, მაგრამ ამაში-ცა მო-
მეტებური ნაწილი სამფდელობა-
ვისა უსკოლოდ არის დადრეწული.
ეს ასეც უნდა მომხდარიყო, რად-
გან მომდებარს ძვირად თუ ექნება
იმდენი თავისუფალი დრო, რომ
მრეველსაც რეგისანდ მოურთავს
სკოლაც რეგისანდ აწარმოვოს.
რავი სასწავლო ვითარება ამ გვარია,
რავი სამფდელობის არ შეუ-
ძლიან, ძალიანაც რომ მოისურ-
ვოს, ორის დიდის საქმის გაძლი-
და, ჩვენის აზრით, უჭკობის იქ-
მნებოდა, წერა-კითხვის სკოლები,
რომელთაც ასე გაიფიქრეს ფსი-
ხში და დიდი სარგებლობაც მოუ-
ტანეს, დარჩენილი იმც ისე
ერთბაშა გაძლიერდა, მით შეტქეს
სასურველია ესა, რომ წერა-კით-
ხვის სკოლის გამართვის ნებართვის

უაღესონი

მომასურება კახეთში

მისი ყოვლად უსამდელოებისა, ალა-
ვერდის ეპისკოპოსის პეტრონოსი.
(დასასრული*)

თავის მოგზაურობის დროს ყოვლად
სამდელო ბესარიან დარწმუნდა,
რომ კახეთში თითქმის გამქრალია
ქართული ეკლესიური გლობა... ამ
მხრით უნდა ესთქე, რომ იმერეთი
ძლიერ წინა სდგას ქართლ-კახეთზე. ჩვენ
აქაურებს, ერთად-ერთი კარბელაშვი-
ლის კოლა გრეცის გლობისა და ისიც
ლამის ხელიდან გამოგვეცლოს, ვერ
მოუხერხებია კახეთის სამდელოე-
ბისა, შევაგაციურის რამდენიმე წერ-
მატებულთა კაცი მრეველისა და ერთ
ურფო მოკლელი დროს (ზამთარობით)
მოიწვიოს სოფლად რიგინი ძველის
გლობის მცოდნე, რომელსაც უკრ-
ფდვ არ გადუფუჭებია გალობა კრძალ-
ისა კილო... ამის იმერეთში ახერ-
ხებს არათუ მდელოთ თავის მრე-
ვლით, არამედ ხუთი და ექვსი კომლი
გლები, თავის საკუთარის სურვილით,
და ხარჯით, ყველას დაურჩებოდა
და შეუგონებოდა. ამიტომაც იმერეთ-
ში ძველად შეხედებით იმისთანა ეკ-
ლისის იქცეო, სადაც თავად-ანა-

ურაობს ქუაქნებაც არ არის, რომ
ორპირად არ იყოს ქართული და-
ლობა ყოველ წიერ-ლოცვაზე და
არ ითქმებოდეს მთელი წიერის წესი
თავის სძლის-პირებით და სავალობ-
ლებით. აქ-კი, ქართლ-კახეთში, არა
თუ თეთროვლის ეკლესიისა და მრეველ-
ისაგით, რომ მუდამ კერა-უქმეს ეკ-
კლესიაში სრული წიერის სავალობ-
ბული ითქმებოდ თუ ორპირად არა,
ცალპირად მონაც, არამედ მთელსა მ-
რამა-კიქნებამც, შეხედეს კაცი ერთს
ამ გვარს მრეველსა და ეკლესიას; თუ
იმის არ მიაღებთ სათვალაუში, რომ ამ
ბოლოს დროს, კვესა ჭაღისა არ იყოს
(ის წერილი კახელან ბან გენო-
ლისგანს „ეგრისის“ 128 წლ-ში), ერთ-
ობა განსწავლა კახეთშიც „ლოსპო-
და-ბომილი“, მავალითად, როგორც
სოფელს კონდოლში მივებნენ ყო-
ვლად სამდელოს რუსელის გლობა-
ბით. ამ გვარად გლობის დაკარგე-
და ენათა არეულობა იხსნება ქართლ-
კახეთის სამდელოების უკიდურესად
დევითი და სხვა არაფერში!!
ეკლესიის დასაღების პირველს საუ-
კუნდებამე საქართველო ითვლება
ქრისტიანობის ადგილად და მის ყო-
ვლის წესის აღმასრულებლად. ათს ხუ-
თის წესობადე მეტია მას აქეთ, რაც
ქართველობას თავისი საკუთარი ეკ-
ლესიური გლობა ბქეს, რომელიც
თავის ძველთა და მადლით გაუზრდია
და განუფიქრებია, და დღეს, ამ მე-
-

ხრამეტე საუკუნის მიწურულში, გამო-
ლანდ აზოროლის მსგევისი მოწვევით,
ტლახობს ხერთან და ფებთა ჰქელა-
ვენ, ეგებ უფროსებს იამოს და მო-
ყვლის თელით ვაღმაცხედონ!!
ჩენი სამდელოეობაც, რომელსაც
წარსულში ხელით გაურჯავრებთ ერთ-
თად ღოზმა ჩენის ეროვნების ე-
თილ-დებობისა და რომელიც ყოველ
გასაქობა თე-განწიურულად და ძლე-
ვად და ერთს გულისათვის, დღეს ენი-
ერს ღაზირად მისი წარმომადგენ-
ლნი გვირგინს წამებისს და მინდა
მოწამისსაც დაღვამდნენ ხოლმე ენი-
და და მისი და მოყვება სულთა და ხო-
რით, რომ გულ-გრილად შეტყებრის
და მხასაც არ იღებს იმისთანა უქულ-
მართის გარეგონის წინააღმდეგ, რო-
გორც არის ხალხის ენისა და გლო-
ბის გაქობა... რა ენა წახდეს—ერთი
დაეცემა“ და გაქობა ენა — გაქობა
ერთი“. უნდა ესთქე სამდელოების
უმეტესობის სავლისსმიროდ, რომ,
მართა ერთბაშა და იმევე ლიების გა-
მეორების გარდა, ჩენი დიდი მოძლე-
ვა, ქრისტე მე მღვთისა, ვისერის მას
ხალხის ეთილ-დგობაზედ ზრუნე-
ბად და მის სასიკეთო გზაზედ დაეწე-
ნას და წინ გადმოვინა, თურღ ის გზა
საწამებულ თოახის კარბებზედ მი-
ყვანდეს.

მდელო-მთავარს აღარ უმოგზაური
კახეთში დაბად და სოფლად. მე გეო-
რა, ოკში ერთს მდელოესაც აღარ
გნსაგება მდელოე მთავარს წევრე პ-
სეთის ეკლესიაში. თუმცა, როგორც
ყოვლად სამდელოე გენარონმა ბძა-
ნა თავის სიტყვაში, სამ წელიწადში
ერთხელ მიიქც ყოფილან მოვლენი,
დაიარან თავითი საშქსო და მხა-
ზა, მდელოე მდელოეობას წყვის თუ
აი ეს დიდის ხნით ეკალ-წამლილი
საქმე დღეს ფინიქსერ განახლთა ყო-
ვლად სამდელოე მდელოე-მთავარმა
ბესარიანმა, რომელიც შეუდგა საქ-
მეს, როგორც ზვეით არის ნათქვამი,
მხოლოდ 9 თიბავებს 1890 წელს
მართალია, სულ ერთი თვე იმეგზა-
ურა ყოვლად სამდელოეობა, მაგრამ
ამ ცოტა ხნის განმავლობაშიც
მოასწრო კახეთის (თელავ-მინდამი)
ერთის დათავლიერება და ყველა მდელო-
ეობა და დაეკენს პირის-პირ გაცნობა.
მომეტებულს ნაწილს სამდელოე-
ობისს ბევრი ნაკულევენება და სი-
უსტე შეშინა ყოვლად სამდელოეობა.
ბევრმა მრეველმაც მოახსენა საჩივარი
თავიანთ მდელოების შესახებ, მაგრამ
ყოვლად სამდელოეობა არსად არ მი-
ოა სოკყერი საჩივარი: დასწერით
ბზე რაც გაქმეს სათქმელი, და ისე
მომართეთოა.—უმრამდენად ყველას

ჩენი დიდი იმედი გვაქვს ყოვლად
სამდელოეობა, რომ მისი ამ ხრობით
მოგზაურობა დიდს სასიკეთო შედეგს
მოიტანს მით, რამ მისი მეუფეობა
მიუქცეს უმთავრეს ყურადღებისა სა-
მდელოეობის იმ ნაკულევენებას,
რომელიც ამცირებს სამდელოეობა
წოდებას და რომელსაც უფრო
დარწმუნდ დაღეს. მიუქცეს ყურად-
ღებისა და მოუქმების შესაფერისა მისი,
რათა მოძღვრის უსწავლად გამოიწვი-
დნენ ქეშმარტიებისსცენ და ხელ-ახლად
განახლდნენ. თუ ეს არ მოხერხდა,
სწებების სამავალითად, განახლებს მ-
ინც ღვთის ტამრედან უფროსთა, რა-
თა მითაილაგმოს სამდელოეობა შო-
რის ყოველი ქვენა საქმეები და უცი-
ლურესი სინაბე.

* ის. „ივერია“ № 159.

დიდ-დიდი ხანი მას აქეთ, რაც

სურვილი სამდელოეობისა, მეტი

სხვა და შედეგებს შორის ქსელვას, ახლა და საფორტოზე გაიდა, ხელს, როცა მოიკლეს, ჩაუვარდა და მოკლეს. მივიღე დღე შრომაში და...
 კარგად, კმარი მაღლივით ჰყავს და შედეგებს შორის მდებარე, მცურავი შრომის სრული თანხობა და სიყვარული, ართავს ყველგან უფრო მეტად მოუტანია სივრცის სურათზე და მხოლოდ შედეგებზე, ირავი და წყნარებითა, რომ უფრომართოდ სიკაცსებულ ტანჯვად გადავტყუეთ. ეს-
 ნაო ქსელვას მანდილოსანთ, მკვარე სიგრძის ძაღვებს-კი არა—ზარია ვახს, რომ ერთს კეთილნი გვიგონილი შრომის მთავარი კეთილნი მით-
 ვანოს. თუ ქსელვას რასმე, უმკვლად, ზღვის მავარე მოსახლამა (კრუჯევი), რომელიც არც სიციხის წაშლია, არც სიციხისა და არც სიტყვების დაშვარ-
 კის. საყვირელია, ღმერთიანი! უქ-
 შრო ქსელვასგან ზღვის ქსელვას კი-
 დეე აქვს რამდენი არა და ქმარიანი ქ-
 ლები, რომელიც სჯობია უკვე გაუ-
 ხვითი ბაღში, რაღაც პარკებზე და-
 რას ამ უსარგებლო ნივთის ქსელ-
 ვაზე? ღიად, ღღეს ჩვენს ოჯახებში
 მათის სალირი არა იქნებოდა—რა
 და ყველაფერს საზარლო ქმარი დე-
 ნიდან მამახსხლად ყიდულობს და
 შეკრავს. აც უფრო უნდა აძლიოს, რა-
 ღვანაც მისი მცოდნე ქრატეაზე-
 დც მწკრილად ბრძანდება.

ვიფიერებ, რომ სოფლის ბე-
 დიერიება შრომაზედ არის ადგენილი,
 ყველგან გარშემო უცხლადღან გვა-
 უტანია და ისე წვიტ და დავით იგე-
 რის ათას გვარ გაიკრებს და, ამ
 მდგომარეობაში რომ მისმა მუდღვე-
 ლის განმავლობაში თუ ვინღ 10
 წინათის რამე ბაზარში ვიკრებს და
 მით ერთი გაიკრებაში ქმარს წყ-
 ხანის, ქალი, ღელ შეღავით იქნება; დღეს-
 კი ისეთი ქალი, რომ მანეთის სალი-
 რალი თავისი ხელით ნაკეთები, ბა-
 ზარლი ვიკრავს, ჩვენში საწითელი
 სძებარია. წელს ორს ბაზრობას და-
 ესწარი, საჯავახოში და ნავთობარში,
 და არც ერთში სოფლიდან მოკა-
 ნილ პარკებში მდებარე ან მინახავარა.
 ნავთობარში დარაია ენახე ორიოდ
 ზოლის და ისინიც ღმერთითღებო
 ლენენ. ძველის დარბების დიხასლი-
 სის ასე ხელ-კარგილი დიადღე არ
 გამოიღოდნენ ბაზარში.

წითიერ სარგებლობას გარდა, ხელ-
 საქმეს სასიკეთო ზედ-მოქმედება ქაი-
 ნა ქლის ჯან-ღონებს და ზნეობაზე.
 უწინდელი ქალი მხნე, ჯან-საღ და
 მუდამ მზარელი იყო. ცხლანდელი—
 სუსტი, მოღუნებული და უძლიერი
 მცოდნეობი ქალი ყოველს ჰქონს გუ-
 ნავარდობა, რომ ანდელი ნიავსაც ვერ
 შეხვარდება, ისე მიუყენება სულზე
 პასუხის ტარებას. იმეთი, ვინ ქა-
 ნიანი და ვინ შრომის შეიღობა, მავ-
 რი, ცოლი რომ ეკითხება ადამიანს
 ეს არისი მოდა და რას იხამებ ქა-
 ლებს შენც კე დათხოვ, გომონი შე-
 ნი-კვი პირობებზე კარსტის ემე-
 ლებას. და ისე გაუტარეთ, ისე, გრძელი
 ნივთები, რომ ერთის თვისი უქმელი
 გომონი. ცხეც კარგა მათეა! დღეს
 გომონი მხა დავარჯებს: ქსელვას ყურებს
 დაწილი კაცი მოსწონათ, ხელს ყვე-
 ლას უყვარდა ნახეთ, დღესტი, ეს
 დალოცულები კულს ნახებდნენ
 ზღვის, მაშინ ჩვენ ყველა კულს დაღუ-
 მბდით ძებნას და ჩვენს ბელს ძალი
 რ დაყუდა... მავარი მე ლაპარაკის
 ბაგას ავიღე.

და, ძველი ქალი უფრო ჯან-
 სალი, უფრო მეტა ძალი-ღონის პატ-
 რონი იყო, ვიდრე ახალი თაობა, ამ
 განსხვავებას ორ თაობათა შორის
 ცხლად დიანახავთ, თუ დაუბრუნდით
 რამეტი მანეთის დღევანდელს ცოტა
 ხანში წეს-ულს და ახალგაზდა ქალებს.
 დაუცხრომელი შრომა, მხნეობა, სი-
 ღმირზე არის პირველი თვისე-
 ნა, ძველებზეა დიდკაცმა ლუ-
 ლი არ იცოდა და სწამდა, რომ
 ისიც კაცია, იმისაც შეუძლია საყუ-
 თარის ოფლით სიბღღისის შექ-
 ნა და ცხოვრების მიმდებარე უფლის წე-
 ვა ერთის სიტყვით, თავის-თავის იმე
 და ძველის დროის ქალს გულს უშა-
 ვრებდა, ხასიოსი შეტაკებულ და
 სულს უფრო აღებდა. მუდამ გარჯაში
 მყოფი, საქმიანი, გულადი, დაბრკო-
 ლებათა ძლევის ჩვეული, უწინდელი
 დიხასხლის ქმრის შემდეგაც არ ეცე-
 მოდა სულით, არ იწყებდა იმდენ
 და მხნედ და ხალისით იღწეოდა შეუ-
 ლების და ოჯახის კეთილ-ღღობისა
 თვის. აკაცი არა ვარ, უმამობას რომ-
 გორ შეეფერებინებ ჩემს პაწია ობ-
 ლებს?, იტყოდა იმეთი დახსენს
 უწინდელი ქალი. ცხლა სურათი
 სულ სხვა გვარად იტყულება. რამა
 დღინადც ძველის დროების ქალი
 ბეკიცი და შეურყეველის ხასითისა
 იყო, იმდენად დღევანდელი სიციხე და
 სულით უძლიერია. ამას საშართლი-
 ნად არა აქვს თავის თავის იმედი და
 პირველისავე დაბრკობების წინაშე
 ჩაიბრკობს ხოლმე. მუდამ ქმრის შე-
 მაცქერალი, ქმრის სიცილილის შემე-
 დება, ახლის დროს მანდილოსანი
 სასაწყარკეთილგებას ეძლევა, იმდენ
 ჰკარავს, არავის პატრონობა ამ
 შეუძლია და პირიქით მაშინვე ახალს
 პატრონს დაუწყებს ძებნას. საზარლო
 სიბრძნე რამდენიმე თვისი შემდეგ
 რომელისამე უცხო კაცის გეგები შე-
 იქნებინა და სხვის კარზე პირველმ
 წარებულს სიკაცულს, მშობლიურს
 სიბოძო მოკლებულს. ესეც სოფ-
 ლის ცხოვრებისათვის თვალ-ყური
 უდევნებია, უკველად შენიწავდა
 ამ თვალ-საჩინო განსხვავებას დღეათა
 სქესის ორს თაობათა შორის. თუ რა
 მისი შედეგობა აქვს გარჯალობას და
 რა გეგარად ზედ მოქმედებს კაცის აგე-
 ბუღებაზე, ეს უფროდღეც კარგად
 იცის ყოველმა ცოტადღე შეგნე-
 ბულმა კაცმა; ამიტომაც ამაზე სი-
 ტყვის განგრძობა უადგილოდ მიჰმა-
 ნის. ჩემი სურვილი იყო მხოლოდ
 მანდილოსანთა ყურადღება მიმეცია
 იმ უზრუნველ და ღამრეზობისათვის, რა-
 ვილ-მაღ და დღეს ხელ-საქმე და, საზო-
 გელად, საზღვრა შეწყველობა იმყო-
 ვება. რა ხელ-საქმე? თითქმის ყვე-
 ლდღვენი მამბობს დღევანდელი ქა-
 ლი, თითქმის ვისმეგობრის სახსხელი
 იყო უსაქმობა, გლახობა და სხვის
 ხელის შემცველობა. ღმერთის სიყო-
 ლის კაცის ადგებულება მიუტია და,
 მაშ, კაცებური არს უნდა ეუცხოვე-
 ბადე.რა. იმედა, შეიგნებენ მანდი-
 ლოსნები თავიანთ მოცოდობას, და-
 ანებებენ თავს უსაფარი და უმზარა-
 რი ცხოვრებას, მამაკაცებთან ერთად
 ვიარჯებიან და თავის წელიღს შეი-
 ტანენ საქრობა წარბეჭდის სალო-
 რიში. უნდა ვიცოდეთ, რომ არავის
 ნება არ აქვს, შრომას თავი მობარი-
 ლას და ოჯახისა და ქვეყნის გაძლიერე-
 ბას შემდგომი და გვარად არ ემსახუროს.
 ავტო სოფლად დღეათა სკოლაში: ჩრ-
 თავი და იქნება იმან გემოელოს რა-
 მე; იქნება, ჩვენმა პატარა ქალებმა წე-
 რა-კითხვისთან ხელ-საქმეც ისწავლიან,

ქალის მოცოდობა შეგნებ, გვიგონ,
 რა დიდი მნიშვნელობა აქვთ ქალებს
 სხვა განათლებულის ქვეყნების ცხოვ-
 რებაში. დიდი მნიშვნელობა აქვდა
 ეს იმ შემთხვევაში, თუ ამ გვიანის
 სკოლებს და მასწავლებლებს არ ითა-
 ვილებენ ცოტა რამეს ღამნათუდელ
 ფეიქტებისაგანაც ისწავლიან.

სოფ. პასილიო
 შენიანი

ნ ა რ კ მ ე შ ი
 (ურნად-გაზეთულად)

უმაღლესის მინიფისტრო 31 მა-
 ისის ფინლიანდიის ფოსტა შეუ-
 ერთდა მიიღეს რუსეთისას. ეს
 განგარდგულებდა მთავრობის რუსე-
 თის - მოძულე ფინლიანდიელების
 არაფრად ეგზამინათ და იმათა გზ-
 ზეთებას ხომა, ვაზ. «Московскій
 Вѣдомости»-ს სიტყვით, აბას გვა-
 რად გაკვირებს და გაკვირებს.
 დიდალა წრადღა იმეგება, სა-
 დაგ განგავსებას მინიფისტრო და უარ-
 თყოფად ეყოფად მისი წყალობა.
 ფინლიანდიის მინიფისტრომაც ისინი
 გა არ დაავისეს, რომ მინიფისტრო
 განსაყოფრებულს თათებს ამ ქვენი-
 სის სულს არ ახვებს და ზომიერად
 ეპურება. 31 მაისის მინიფისტრო სრუ-
 ლად გა არ უფრებს ფინლიანდიის
 ფოსტას სასულეშოფოსს, არა, ამ
 მინიფისტროს უმაღლესი გამგებამ
 მსოფლად მანგან საქმეთა სახანს-
 ტრის კლდე, დასწრენი ყოველდღე-
 ე ისე უწინდელ მდგომარეობაში
 რჩება. მაგალითად, ფოსტის საქმე
 ისე სწრაფს ხელში რჩება, არ არ-
 ლეკა ვერფე უწინდელა წესი ფოს-
 ტის მისაყვას დასაშენის და ს.
 ასეთი, ამბობს ცნებები, მაგრამ
 იმთ არაფრად ეცნაშებათ ყოველდ-
 ე დაახლოვება ფინლიანდიის რუ-
 სეთთან, რაც უნდა ზომიერი იყოს
 ეს დაახლოვება.

იმთ გარეგან იგან და მართლ-
 ნივ არან, რომ, თუნდა ზოგაერთი
 ფინლიანდიის დაქსებულმა შეუერთ-
 დეს რუსეთისას, მაშინ ბოლო მოე-
 უდეს ამის ცნებას, რომ განსაყოფრე-
 ბულად, რუსეთისგან განსაყოფრებული
 ფინლიანდიის სასულეშოფო კეპონდ-
 სია, უწინდელად თაქს კლადრ მოა-
 რსებენ ამითა, რომ ფინლიანდიის
 სრულად დამოუკიდებელია რუსეთისა-
 სგანა.
 საყურადღებოა თვით ფინლიან-
 დის გაზეთების წერილები ამ ფო-
 მელთა შეერთების შესახებ. ეს წე-
 რივები განდამთარგმნულ-გადმო-
 ბეგდიალია ვაზ. «Моск. Вѣд.»-ში.
 მაგალითად, რას ამბობს ვაზ.
 «Finland»-ი:
 ამნატორას მინიფისტრო საბაჟის
 ამ მისწავლეს, რომლისკენაც ფინსი
 არ დაურჩავთ აქმდე ჩვენის ქვეყნის
 დაღ-საყოფრის მინიფისტროს. ეს სა-
 ბაჟის სრულად წინააღმდეგობა იგნასა,
 რომლთაც აქმდე თათისუფლად გან-
 თამაშდენ სსოფლადმოკრებთ და სხ-
 ნისაურად ფინსია. ჩვენს არამ ამგნის
 განსჯილობაში არსებობს ქმრობობა
 და სსოფლადობა, გრგად ქმრობობა
 და, რომ ჩემი კეთილშობილური სა-
 ცტრად და სურფობა არ იღება და
 განიანის სიწმინდეთა უფლავს კლდეგან
 პატეგეშობადა. ამიტომ ავი სხე-
 მწიფებს და მთავრობის პატეგის სტე-
 და და უფროუფლავობა.
 «Finland»-ი ამბობს, რომ ტუქუ-
 იდავ ჰკონიანთ ზოგიერთ რუსებს,

ვითამ მთავრობის ახალი დინის-
 ძეხანი თანავრობით იქმნება მი-
 დებული ვ ნების მიზრთა.

განწმუნებით, რომ ჩვენს ქვეყნაში
 არა, მდამია ხსენდეს. ამ ახლისა და
 დაგმობას, რისაც მადლა, განს-
 თლებულია. ამ საგნათა შესახებ ფინ-
 ლანდიამ დიდად და პატარა ერთ
 გასრად ქმობრას.
 ვაზ. «Päivälehti» ამბობს:
 წინადა ფინლიანდიის ყოველ ძირ-
 ულ განიანს შეგვლის შესახებ თვის
 მოსლუგებს ჰგაიხსენდენ ახლისა, მაგ-
 ნამ ესდ ადარ უფროსითა.
 «Yusi Suometar»-ი ახვადებს,
 რომ მინიფისტროს ყოველი მუხლი
 ჩვენს კონსტრუქციას ეწინააღმდე-
 გებად არდევებს. «Nya Presjen»-ი
 ურჩევს ფინლიანდიის სენატის ზო-
 გიერთ წარინებულ წევრებს, რომ
 სამსახურით თავი დაანებეთ და მაგი-
 ეთ გამომავლებზე თქვენი უმაღლ-
 ეობობა.

სწრაფ ეღე დაჩქარე ამ მისწრაფით,
 რომ უმაღლეს საზოგადოებო მისა-
 რებას გამო ეღეჯეს სსოფლად ჩვენს
 თვის ეს სსურველი შექმნილი გაკ-
 რიფულს მდგომარეობას ქვეყნისას, რა-
 ხელად სსმისწრაფდეს-კი სოციალური
 წარმომადგენლები გამოიადენ. ისინი
 ამით თავისას და სწრაფს უმაღლ-
 ეობას და მოწინააღმდეგობა გამოი-
 ხადენ ამ წესებისას, რომელთა სწ-
 რად გარგდ ესმით და რომელთა გან-
 სარგებლადეს მოწინაინარ არანა.
 სამსახურიდან გადადგომითა,
 ამბობს ჰელსინგფორმის გაზეთი:
 ჯერ ერთი ისინი მთავრობას უკან
 დაახლოვებენ და მოკავალი სხვა-
 დასხვა ცვალილებას ეს მთავრობა
 ისთვის გაბედულობით აჯარ შე-
 ნიადებს, და მეორედ—ამით ისინი
 ფინლიანდიის მოქალაქეებს შემე-
 რიუს მამ უფროსი ღობას ამწავლიან
 და დახანებებენ, რომ ყოველმა
 ადამიანმა თავისი პირადი კეთილ-
 დეობა მქვენის კეთილდეობის
 უნდა ახვავდეს.

რუსეთი

თუმცა ვერალებს აღკრძალი
 აქეთ თავიანთ ბინადარ ადგილს გა-
 რივე სხვა ქალაქებში ცხოვრება, მაგ-
 რამ პეტერბურგში მინიც რაგალი ე-
 რაული ცხოვრების რაობით. ზოგი
 ხელსანია, ზოგი ნოკარ და ზო-
 გი სხვა ამ გვარ საქმეს ადგას. მთავ-
 რობას უწინაშეს, რომ ბევრს ამით
 განს თვისის მოსტყუებლობა აქეთ
 ვაჭრობის, ნოკრობისა და სხვა ამ
 გვარი მოწოდებით და ზოგაც კიდევ
 უმზარა-მოწოდებულ ცხოვრობენ
 პეტერბურგში და ეწლებიან პოლიცია-
 სია. ამისათვის მთავრობის განუწ-
 რასება, კარგად განსჩროვის ყველა
 ადელი და, სადაც-ცა აღმოჩნდებიან
 პეტერბურგში უსწაროდ მცხოვრე-
 ბელი ებრდენი, დაუყოვნებლივ გან-
 ედვონს იძივად. ესაც ეგუებენ,
 რომ ნოკრობის მოწოდებით ცხოვრების
 ინახავს და შეწლებს აძლევს ანაო-
 რის დარდევებსა, სასტიკად დასჯიან.
 — მთავრობამ ცალკე კომისია და-
 ნიშნა და მინდა, იმის პრიეტრი შე-
 გეშეშებინა, რომ ფინლიანდიის იგი-
 ვე სადამორეო და ფულის ჰრის კანო-
 ნების იქმნას შემადგებელი, რაც თვით
 რუსეთშია, რომ ამ მხრის კანო-
 ნის ამერიდან გვირდებელი იყო-
 სია. ამ კომისიის პრიეტრის უშიავი

რუსი მუხლები უკვე განუხლავს და
 თავისი აზრი წარუდენია ამ საგნის
 შესახებ.

— ავგისტოს დამდებს პეტერბურგ-
 ში მოვა საგარანგეთის დღეუბნითა
 პოლიტის წერილ ყურელი რაგნი; მო-
 ავალის მოსკოუს, ნიწინობოგრობის,
 ორდესასა და შემდეგაც ისე საგარან-
 გეთშივე დაბრუნდება.

— ყველა სახელმწიფო რეინის-გზა-
 ზე, რომელსაც-კი რამე სახმელრო
 მნიშვნელობა აქვს, მთავრობა აპი-
 რებს, ამერიდან სტენიკო თანამ-
 რებობა სახმელრო სამსახურში ნამ-
 ყოფებს მინდროს ხოლმე. ამიტომ
 ყველა რეინის-გზის გამგებობასთან გან-
 სასურებელი სასწავლებლები უნდა
 დააარსოს და სახმელრო სამსახურ-
 ში ნამყავებს დასწავლობს ამ საქ-
 მისათვის საჭირო ხელთა. ამისთანა-
 ეე სატენროლოგია ინსტიტუტშიც
 ცალკე კურსები იქნება დაარსებული,
 რომ ავიტრებმა სატენროლოგია
 შეიძინონ და შემდეგ რეინის-გზებზე
 უფროსი ადგილები დაიკონ.

— ამას წინადა სარატოვში ერთს მო-
 მრიგებელმა სამსახურითეს ფრიალ სასა-
 ცილო საქმე გაურჩევია. სოფ. დია-
 ჩნქოვის გლეხი იფენ აკოპიო ცხენით
 მოსულ ქალაქში და ბინა სწორედ
 იმ სახლში დადებია, სადაც იმის
 მგზობელი იამენი მდგარა. მეორე
 დღით რომ წამომდგარა, უნახავს,
 რომ იმის ცხენს ული მოჭრილი ჰქო-
 ნია. ექი იამენივე მიუტანია, აულია
 და საწარე შეუტანია სასამართლო-
 ში, შეურაცხება მომაცენა, ცხენი
 კული ამიჭრია. ბრალდებულს უწე-
 ყება მიუღია, მაგრამ საქმის გარჩევა-
 სე-კი არ წასული. მომხიფრის უთხო-
 ნია და მანამართლებს თანადლე-
 სწრეული განაწინი დაუდენია, რომ
 ერთის თითი დაბატონებულ იქმნეს
 და ამაშიან სხვისი შეურაცხებისათვის და
 ც თუმარე ჯარბადა გადამხეს ზარა-
 ლისათვის, ხოლო კული მოჭრილი
 ცხენი-კი იამენის დარჩეს და არა აკო-
 მისოცა.

— 15 ივლისს კიევი ისეთი რემა-
 ძრუწენებლი ბოროტ-მოქმედება ჩაუ-
 დენია ორ კაცს, რომლის მსგავსიც
 კაცის ყურის იშვითად ვეგონება.
 პოლიციელის ამოხორციელების წილის
 ეფიშოლი თთვის უფროსი მხს დას-
 დედა თურმე ქუჩაში და თანამობ-
 ნად. ბავშვი მიბრუნებული, უქთამის
 ძისხათვის, წყალად კლდე ფულს გა-
 მოვართმეგო, და ლედს გაქვევლი,
 სადაც დღად ჰყულებია. ვაზზე ორ
 დიდს ბიჭს ხელი უტაცნიათ, დაუქე-
 რიათ და თუქმარი, მოიცა, სად გარ-
 ბინარ, უნდა აიხმის წყლით ვასტე-
 რათო, მართლად მოთლიდგან რა-
 ვა მსოფე ვადამდებელ ტრანსამისზე
 და მშინეც ცუცხელი წაუქმელებს
 ეს სითხე ან ნავით უნდა ყოფილიყო
 და ან ბენზინი, რადგან ბავშვის თო-
 ბაში მთელს ტანზედ ალი მოსდუ-
 ბია. ბავშვი მინც წედსელი გაქვე-
 ლა, ვაზზე ხალხს დაუქვარა. ვაუ-
 ქტრითა და მშობლებისთვის შეუტყუ-
 ბინებიათ. ბავშვი ისეთი ნარიად შე-
 ბრუკულია, რომ ესო საეადმოყოფო-
 ნი წყვეს და მკურნალებს მოარჩენის
 იმედ თითქმის გადაწყვეტილი აქეთო.
 დედაც ვაჯიანს და ელისსავან ლო-
 ვინად ჩავარდინა და ისიც შეილის
 გვერდზე წესს თურმე საეადმოყოფო-
 ნი. ამბობენ, რომ ესო ავადგობა ბო-
 როტ-მამიქმედება ბავშვის მამის ჯე-
 რინს ამსაყვადლად ჩაიდინესო. პო-
 ლიციელი და მოხორციელი ბერის ღამის

რინდებს იქვერა თურემ და ორს
მათეხს ენლა ამ ნირის მხეცურის
საქეულით მოუხუნიათ იმაზე გებრა-
ზებული გული.

ბაჟონადგომი სწოზანი

კუხისი ვაქეთება. სჱ ამ ორ წელ
ასელ გამოწველი მრახის რემე პრთი წელ
და წყალი გურეთი. ერთს ბოთელ ამ გვა-
რად წყალ-ნარეკ რემე პრთი სტოლის
კოვნი ან ცოტა მეტი დანახელი შჱჭარი
ნაჭარეთ და შიგ კოვნი ან გუელა სსა-
ნაჭარე სანს ურეთი. შუედვე კარვე პრთი
კოვნი ზურის საფურა (სჱმ) გურეთი.
რასკეარველია, პარდაზარ მოთლი მრამ-
ნადგას ის სურობა, რომ რემე წყალა,
შჱჭარი და საფურა, რეგორვე სემოდა
ესთქეთი, ამ შოთით, ყერ სხვა დიდს
და ფართო ტურქულში შჱსკოთ და
მერე საგრო ბოთელა, მოთელ პარა-
მდის ნუ ხაქუბთ, თივა მერად დაშვეთ
რითამე და სარდალში ან სდემ ცოცხ-
დაგას შეინახეთ. სანდასან, დრო-გამო-
შჱკებით, ოდნუ დანქერეთ სოდე. ამ
გარდა ერთს, ან ორ დღეს შუედვე კრ-
თოს გურეთი შუესუნს კოვისი მომზად
დება. ზურის საფურა პარველად უნდა
ინახროთ მსოლოდ, მერე-კი, რეკი გჱ
მისს გაკეთებთ, რემე, წყალ და შჱჭარი
ისვე შესვლეთ, რეგორვე ზემოდ ნთქვა-
მა, და რე წელ ამისთან წყალს და
შჱჭარ-ნარეკ რემე პრთი წელა კუხისი
ნასსით, კუხისი მდღან სასარგებლოა
წველიანის, სისლ-ნაქულას და გურ
სხვა ჯადუთფისათვის.

დევებმ

25 ივლისი

პიტბრპრნი, სამხედრო მინისტრმა
საურანგეთიდგან დევმა გამოკვზენა
და მადლობას უზღის ყველის მილო-
ცისათვის.

ალკობოლია საჯაროდ ჰიპოტიზ-
მისა და მანეტობის სენსების მარ-
თვა, ხოლო სამკურნალო საშუალებ-
ად ხმარების ნება-კი აღმინისტრაცი-
საგან მიეცემა თბოლოდ ექიმებს.

ოდესმა და მთავრებს სამხრეთ და-
სავლეთის რკინის გზების ელექტრა-
რის აგება.

სამპრპრნი, ერთს მოსკოვის ფე-
ლოხნს კაცს ვანზობა აქეს, აქ პირ-
ველი საპაქრო სახლი გამპროთს.
ძირის ფულად ამ ბანკს 500,000 მ.
ექმნება.

ლონდონი, ოსბორნში, სადაც ამ
ფმად გერმანიის იმპერატორი იმერ-
ფება, მოვიდნენ რუსეთისა, აუსტრი-
ისა და ოსმალეთის ელჩნი.

დარნშტადტი. დიდი ჰერცოგი ჰე-
სენისა წაიდა პეტერბურგს, რუსეთის
ჯარის აღლუმებზედ დასასწრებლად.

26 ივლისი

სტამბოლი. მსოფლიო პატრიარქ-
მა დიონისიმ დაუტოვა თანამდებობა
თვისი იმის გამოჯერებით, რომ ბოლ-
გარიის ეპისკოპოსებს ნება მიუკათ
საეპისკოპოსო კათედრების დაქერისა
მაკლონიზი.

Table with 4 columns: Name, Amount, Unit, and other details. Includes entries like 'სუო-მანეთანი ოკრო', 'ტემოქინს კუზონები', etc.

მიმოსვლა ცეხლის მამებისა შაპს ზღვაზე

ბათუმშიდამ გავის: ხუთშაბათო-
ბითი ნაშუადღეის 4 საათზედ მოკლე
გზით და სტოროსისკეს და კერძოში
შეკულის.

შაბათობითი სლამის 8 საათზე შო-
რის გზით (ქვედა ნათ-სადგურში შე-
კულის).

ციკრაობით სლამითა, სსლეგარ-გა-
რეთ, სტამბოლშიდამ გავის.

ბათუმში შოლის ოდელიდამ: სსმშ.
ბათობით შუა-დამისას შორის გზით.

პარასკევობით დილით ოდელიდამ
მოკლეს გზით (ქვედა და ნოვოროსი-
ისგმა შესვლით).

შაბათობით დილით სტამბოლიდამ.
ფოტიდამ ბათუმში შოლის: სსმშ-
ბათობით—იძის შუედვე, როგა სსს-
მადმ შოლის გემი შორის გზით.

სუთობით—დილის 9 საათზე და მთა-
სწორას: მოკლეს გზით მოსარულე გა-
გესიანს და ფირმის გემს.

შაბათობით დილის 9 საათზე და
მასწორას შორის გზით მოსარულე
გაგესიან-ფირმის და რუქელა-ანსტო-
დისკენ წამსულეს გემებს.

ბათუმშიდამ ფოთს მიღის პარა-
სკევობითა და ციკრაობით. რეკი გჱ
ში მოკლე ფოთიდან, ბათუმის საჯერტო
გადანქველს სოდე, როდის წაკე უფს.

ამს გრდა უოკლე-კვირს ფოთი მო-
დღან ოდელიდა და ფირმ-გაგესიანის
ნათ-სადგურთან გადწვეტილს რადსე
გემებს.

განცხადებანი

დაიბეჭდა და ისეიდება
„წერა-კითხვის საზოგადოების“ სამ-
მართელოში, ქართ. წიგნების მზე-
ქლე ამზანაგობისა და ზაქ. ტიქინა-
ძის წიგნის მაღაზიაში

პრუსიანი
გამოცემული გრ. თომასისკან.
ფასი 20 კაპ.
(3-3)

ბამკოილა და ისპილმად
მსოლოდ „წერა-კითხვის გამავრცელებელ
საზოგადოების“ წიგნის მაღაზიაში ახს-
ლი წიგნი:

ბორკილი
დრამა ოთხის მოქმედებად
ანსწულაბ
ა. ი. სუბაბიაშვილისა
თარგმნი ა. შ. ანანიაშვილის

დრამის წინ უძღვის მთარგმნელის წი-
ნისიტკობა, რომელშიაგ მოთხესუბულია
ბაბელიტგრანა თ. სემპათაშვილისა ზა-
ესებს შესახებ, და მოთხრობადაა ზე-
ტრამის მდრე პიოგრაფია.
ფასი 40 კაპ.

ტფილისს ქალაქის გამოცემა
საყოველითად აგსადებს, რომ ოგ
დაისის 31, დილის ათს საათზე, ოქ-
სიდა გავსიის საშუერნო და სამაქვე
ლო გამოფენს იყო გამოთული, ვაჭ-
რობით გაისიყდება გამოფენის ფა-
რდულები. ვისგ ქსურს ვაჭრობაში
მოსწილეთაბს მიღება, ესთხოვთ, მო-
ბრძანდეს სემოლიანშულს ადაგას.
(1-1)

გამოვიდა და ისეიდება
მსოლოდ „წერა-კითხვის გამა-
ვრცელებელ საზოგადოების“ წი-
გნის მაღაზიაში ახალი წიგნი:
ისტორიად მართლ-მადიდე-
ბულ ეპელისისა,
შეადგინოლ
მოს ჯანაშვილის მიმრ.
ფასი წაგნას 40 კაპ.

გამოვიდა და ისეიდება
მსოლოდ „წერა-კითხვის საზოგადოე-
ბის წიგნის მაღაზიაში“
პატარა კახი
ისტორიული ხუთ მოქმედებათა დრ-
მა ლექსად
აქაქიან
ფასი 50 კაპ.

„წერა-კითხვის საზოგადოების“ წიგნის
მაღაზიას მოკლედ მესამე და უკინა-
სტრელი ხაქიდა:
ქართული-რუსული
ლაქსიკონი
დ. ჩუბინაშვილისა
ფასი 2 მან.

რუსული ლექსიკონი, ე. ი. სამივე ნა-
წილი ერთად დირს 8 მან.
„წერა-კითხვის“ წიგნის მაღაზიაში
შეიძინა
შურნალ „ნოვოგაითი“-
ქვედა ნომერი, გარდა სსნიშუშისა,
რომელიდ სრულეობთ ზადრ მოამთება
გასსკოდ. ყველა ნომერი ერთად, რი-
ცხეთი 2000 წიგნი, სულ დამატებით
დამკვე წიგნად დასკოდელ წიგნისა ცდომ-
ტრია, —სულ თმარმბში წიგნი დირს

2 მან.
განგ ტფილისს გარეშე დაბარებს,
კასაკ წიგნი სრფი მუადელებს უნდა ეი-
სროს.

„წერა-კითხვის საზოგადოების“
წიგნის მაღაზიაში
მილოდ ვასსილად ახსდა წიგნება.
მან. კაპ.

მარაბდა პოვმა ა. ფურცე
ლაძისა „ 20
თხზულება რ. ერისთავისა
II ნაწილი „ 40
ქიტესა, მოთხრობა ან. ფურ-
ცელისა „ 15
ბატონყობა საქართველო-
ში რუსეთთან შეერთე-
ბამდის, ისტორიული გა-
მოკლდევა ა. ხანანაშვი-
ლისა „ 50

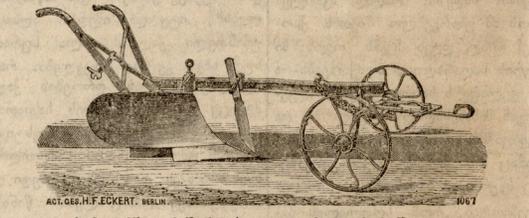
დაბადება და აღზრდა ერე-
კლე ბატონიშვილისა ლე-
გენდა, ლეკსად, ბანახისი
კელოლას ნაამბობა, ისტო-
რიული პოვმა აუკესა „ 20
განკცხული, მოთხრობა ა.
მოჩინუბარბისა „ 60
ძეგლის დება მუდე გიორგი
ბრწყინველესი, იურიდი-
ული მოთხრობათა ნ.
ურანველისა „ 25

პილი ალკრავის წამოსტკივება

თუ იზარებენ
ლინსთა მამათა ბენედიქტეთა გამოგონილს უნიქსის
სულიავის საბატკომი (GIRONDE)
ეს ელაქისა გამოგონილია 1373 წ. პრიორის ბეგრე ბურსოს მიგ
და ოპროს მინდლობით დაჯილდომა
აული
ბრეუსელში 1880 წ. და ლინს
დონში 1884 წ.

რე მაღაზიაში შეუღლიან მსერველმა იგიელს.
მათარესი აკეტო: Jeguim, Bordeaux, rue Croix de Jeguicy. № 106,
(208-32)

სამეურნეო მამინებისა და იარაღების საწულობი
მ. შ. მამარის საამიონდრო საზოგადოებასა
ბერლინიში
და სხვა ქარხნებისა ჰეს გამართული
მ. შ. აუშერბანს ტჱილისში,
მისილის ქუჩაზედ, № 117.

ფოლადის გუთნები

ერთ-სახნისინი დრმად-მხენელი და ბერე-სახნისინი გუთანი.
სალფი მამინა (ტენით და ორთქლით სატრაოლბეტი).
მარველის გამჩქევი და გამჭენდა მამინეობა.
ინგდესური სანიაგებედი, გორველის გამომრჩევი და სხვანი.
სამაალი მამინა.
სათიბი მამინა.

ფოლადის გუთნები, სათესი მამინეობა, საროში და სხვანი.
რეკ შარშანდელ გამოფენიდგან მამინები დარჩა, იმაში მუადელს მანეთ-
ზე ორი მურე დავთობა უწინდელ ფასიდგან. (50-39)

წერა-კითხვის საზოგადოების წიგნის მაღაზიაში ისეიდება:

ლეა ენა და გუნების პარი

გამოცემული „წერა-კითხვის საზოგადოების“ მიერ.
ლეა-ენა, ანუ ანანი და პირველი საკითხავი წიგნი, გამოცე-
მა მეშეელე. უასი ექვსი შურა.
ინც ერთბაშად ნადეს ფულზე იყდის ოფ-და-ათს ან მეტს ცალსა,
წიგნი დავთობა ხში შაშანდ.

ულისათვის ყოველს წიგნზედ დავმტება ორბ შურა. ხოლო
ინც ოც-და-ათს ან მეტს, უდინს ჰადედა ენსა წაიღებს, თითო
წიგნის უდში გამოერთმევა მხოლოდ რეკ კაპეგა.
„ბუნების გარდა“, ანუ საკითხავი წიგნი, უცქროს კლასებში სა
ხმარებელი, მეექვსე გამოცემა. ფასი თხუთმეტე შურა.
ინც ნაღს ფულზედ იყდის ათს ცალს, წიგნი დავთობა
თათხმეტე შურად, ინც ოცსა—გამეტე შურად და ინც ოც-და-
ათს—სამ ანახად. უდის უნდა დავთავის თითო წიგნზედ სჱმა შ-
ურა.

ინც ტფილისს გარეშე წიგნს დაიბარებს, გასგაგენს ხარჯი
თითონ მუადელმა უნდა აქსროს.
მუადელეგება ამ ადრესით უნდა დაიბაროს:
Тифлисъ. Въ книжный магазинъ Общества грамотности.
Дворцовая ул., домъ Зем. Банка, № 102.